

Երևան, 18 Յունիոն, 2021

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈՔՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմասդութիւն Հօր Յիսուս, զուր ինձ իմասդութիւն վրարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա զիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 98

ԱՍՏՈՒԱԾ ԹԱԳԱՀԻՈՐԵԼՈՒ ԿՈՒ ԳԱՅ

Եսոր երգ երգեցէք Տիրոջ, որովհետեւ սքանչելի բաներ ըրաւ.

յաղթանակեց իր գօրութեամբ, իր սուրբ բազուկով:

Տերը ցոյց տուաւ իր տարած յաղթանակը,

բոլոր ազգերուն յայտնեց իր արդարութիւնը:

Չնորոցաւ բնաւ իր ժողովուրդին հանդէա

իր տածած սէրն ու հաւատարմութիւնը,

եւ ամբողջ աշխարհը տեսաւ

թէ ինչպէս մեր Աստուածը փրկեց մեզ:

Ուրախութեամբ աղաղակեցէք Տիրոջ դիմաց, ո՞վ աշխարհ,

ուրախածայն գոչեցէք, ցնծացէք եւ ներբող երգեցէք:

Ներբող երգեցէք Տիրոջ՝ քնարներու ընկերակցութեամբ:

Շեփորներ եւ եղջերափող հնչեցնելով՝

ուրախութեամբ աղաղակեցէք Թագաւորին՝ Տիրոջ դիմաց:

Թող հրճուանքով աղաղակեն - ծովը՝ իր լման բովանդակութեամբ,

աշխարհը՝ իր բոլոր բնակիչներով:

Գետերը թող ծափ զարնեն, եւ անոնց հետ՝

լեռները թող ցնծութեամբ երգեն Տիրոջ առջեւ,

որ ահա կու գայ աշխարհը դատելու:

Անիկա արդարութեամբ պիտի կառավարէ աշխարհը,

ուղղամտութեամբ պիտի կառավարէ ժողովուրդները:

ՃԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈՔՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Վմենասառկր Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց ալքայութիւն:

Արի Վստուած Հարյն մերտց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիառա Փրկիչ մեզ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,

աջ քո հովաննի լիցի ի վերայ իմ՝ ի տուէ եւ ի գիշերի,

ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի նանապարհ,

ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.

Եւ ողորմեա՝ քո արարածոց եւ իման բազմամեղիս:

ՕՐՈՒԱՆ ՆԻՔԸ
ՀԱՅԻԵԼԻ ՄԱՐԳԱՐԷՇՈՒԹԻՒՆ
11-12 ԳԼԽ

ՎԵՐՋԻՆ ԺՎԱՎԱՎԿԸ (12.1-13)

Նախքան 12-րդ գլուխին անցնիլը, անդրադառնանք 11-րդ գլխուն, որ երկարապարում բացադրական մը կը փրուի Դանիէլին գալիք պարահարներուն, եւ կը փրուի ամենայն յսպակութեամբ: Ինչ որ նախապէս փրուած էր 8-րդ գլուխին մէջ, այսպէղ առաւել մանրամանսութիւններ կը փրուին: Հետքաքրքական է, որ 8-րդ գլուխի աւարդին այդ գետիլքը փրուելէն յեպոյ այսպէս կարգայալուի Դանիէլ ըսելով. «Մէկը չկար որ ինձի հասկցներ» (8:27): Այն, Պօղոս Առաքեալ գետին պիտի ըսէր. «Ասպուծոյ շունչո գրուած գիրքերը միայն կարելի է հասկնալ Ասպուծոյ Հոգիով»: Ասպուծ կու քայ պարզամը, քայց այդ պարզամը նաև անհասկնալի է, քայց մեր շիակնալը երբեք ալ ամօթ չէ: Որովհեքեւ իրեւ մարդ մենք չունինք ամէն ինչի պարախանը: Մարդիկ յաճախ կը կարծեն, որ ամէն հարցումի պարախան պէտք է ունենանք, քայց այդպէս չէ իրողութիւնը: Անոր համար ալ զգոյշ պէտք է ըլլալ, անոնցմէ որոնք կը փորձեն ամէն ինչի պարախան գալու: Միւս կողմէ, սակայն, կայ նաև այն երեւոյթը, որ երբ Ասպուծ պարզամ մը կու քայ, կու քայ նաև հասկնալի դառնալու համար, այն ինչ կը վերաբերի մեր փրկութեան: Անոր համար ալ Ասպուծաշուն Մարքեանը իր մարողութեանը մէջ, այս կամ այն գեղ մեզի կը փոխանցէ այդ ճշմարգութիւնը եւ մեզի կու քայ գուեալ հարցին պարախանը: Անոր համար ալ ըստ այնմ պէտք է կարդալ Ասպուծաշունը: Ահա նոյն այս հասկացողութեամբ հասկնալու համար Դանիէլի փրուած գետիլքը անոր իմաստը, որ կը կարդանք Դանիէլի 11-րդ գլխուն մէջ, անոր զուգահեռ պէտք է կարդալ նաև իին ժողովուրդներու պարմութիւնը, որպէսզի այնպէղ գետսնենք թէ ինչպէս Դանիէլի փրուած բացապրութեան մէջ այդ բոլորը կիրականանան:

Պահը հասած է, երբ Ասպուծ կը յայգնէ Դանիէլին վերջին ժամանակներուն պարահածները: Այս յայգնութիւնները, սակայն, ոչ իրեւ եղելութիւններ, այլ՝ որպէս պարբասպութիւն եւ արդէն ժամանակներու լրում եւ փրկութեան վերջին հանգրուանն ու Դարդասպանը եւ յափենական կեանք եւ կամ յափենական գանձանք:

Այս գլխուն մէջ կան ճշմարգութիւններ, որոնց կ'արժէ պահ մը կանգ առնել եւ մրածել այդ մասին, թէ արդեօք այսօրուան մարդուն ի՞նչ ըսելիք եւ փոխանցելիք:

1. «Այնպիսի նեղութեան ժամանակ պիտի ըլլայ, որուն նմանը ազգ ըլլալէն մինչեւ այդ արեն եղած չէ եւ այն ժամանակ քու ժողովուրդը պիտի ազաքի, այսինքն՝ ով որ գրքին մէջ գրուած գիրուի» Հմնիք Մարքեոս 24:21: Գիրքը այն Մարքեանը չէ որուն մէջ գրուած ըլլայ, այլ արդայայգութիւն մըն է, որ կը նշանակէ Ասպուծոյ հաւաքարմութեան մէջ եղող անձն է որ պիտի ազաքի այդ մէծ նեղութենէն:
2. «Երկրի հողին մէջ քնացողները շագերը պիտի արթնան, ոմանք յափենական կեանքի համար, ոմանք ալ նախապինքի ու յափենական անարզանքի համար» Հմնիք Յովհաննէս 5:28-29: Այսպէղ ակնարկութիւնը յարութեան մասին է, որ բոլորը յարութիւն պիտի առնեն, եւ յարութիւնը մարմնատր յարութեան մասին է խօսքը, որպէսզի ներկայանան Ասպուծոյ արդար Դարդասպանին իրաքանչիւրը սրանալու իր հափուցումը ըստ գործոց (Ժողովուոյ 12:14):
3. «Իմասպունները լոյսի պէս, ու անոնք որ շագերը արդարութեան կ'առաջնորդեն՝ ասպեկու պէս պիտի փայլին»: Նոյն այս արդարագութիւնը մենք կը գտնենք Մարքեոս Աւելքարանին մէջ երբ Քրիստոս ինք եւս կ'ըսէ. «Այն արդարները արեւու պէս պիտի փայլին երկինքի արքայութեան մէջ» (13:43):
4. «Այս խօսքերը գոցէ ու գիրքը կնքէ մինչեւ վերջին ժամանակը»: Արդարագութիւն մըն է, որ ըսել կ'ուզէ քանի ժամանակը հասած չէ, պէտք է որ կնքուած մնայ այս գիրքը մինչեւ ժամանակը հասնի անոր կարգումին: Միւս կողմէ կնքուած մնալ, որ կը նշանակէ անոր իմասպին թափանցելը: Նոյն երեւոյթին կը հանդպինք Յայգնութիւն Յովհաննու գիրքին մէջ երբ Յովհաննէս ինք պիտի գետսներ նոյն այս գիրքը կնքուած, որուն համար պիտի լար, որովհեքեւ բացող մը չգրնուեցաւ: Բանալու խորհուրդը եւ անոր կարգումին եւ անոր

իմաստին: Բայց իրեշպակը գալով պիտի մխիթարէր եւ վսպահեցնէր Յովսիաննեսին ըսելով գպնուեցաւ մէկը որ քանայ: Մեր ալ առջեւ կնքուած կրնայ մնալ այդ գիրքը այնքան ափեն որ մեզի չէ փրուած իմաստութիւնը հասկնալու այնքեղ արձանագրուած դէպքերուն իմաստն ու խորհուրդը:

5. «Կորաւ հազած մարդը որ ջուրերուն վրայ կայնած էր»: Ակնարկութիւնը Քրիստոսի մասին է, որ կը կանգնի ջուրերուն վրայ: Ջուրերուն վրայ կանգնիլը ժողովուրդներն են, որ կը նշանակէ Ինքն է Տէրը բոլորին:
6. «Շափեր պիտի մաքրուին ու պիտի ճերմկնան ու պիտի փորձուին, բայց ամբարիշպները ամբարշպութիւն պիտի ընեն»: Ահա վերջին ժամանակներուն այս դէպքերը կրնան երկուագէկ ըլլալ. շափերու համար փրկութեան առիջ եւ միջոց, իսկ ուրիշներու համար առաւել եւս խորանալու եւ խրուելու մեղքի պիղմին մէջ: Այնպէս ինչպէս որ է Քրիստոսի խաչելութեան պարագան: Անոնք որոնք նայեցան ու կը նային Խաչին ու Խաչեալին հաւաքրով, կը փրկուին. իսկ անոնք որոնք այդ հաւաքրի աջքերով չեն նայիր կը կորսուին: Ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ, խաչին մասին քարոզութիւնը շափերու համար յիմարութիւն եւ գրկարութիւն է, իսկ մեզի համար փրկութիւն (Ա Կորնթ 1:22-25):